

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

26. července 2017*

„Řízení o předběžné otázce – Nařízení (EU) č. 604/2013 – Určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států – Článek 20 – Zahájení postupu určení – Podání žádosti o mezinárodní ochranu – Úřední zápis sepsaný orgánem, který obdržely příslušné orgány – Článek 21 odst. 1 – Lhůty, které jsou stanoveny pro předložení žádosti o převzetí – Přesun příslušnosti na jiný členský stát – Článek 27 – Opravné prostředky – Rozsah soudního přezkumu“

Ve věci C-670/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Verwaltungsgericht Minden (správní soud v Minden, Německo) ze dne 22. prosince 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 29. prosince 2016, v řízení

Tsegezab Mengesteab

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, A. Tizzano, místopředseda, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič a L. Bay Larsen (zpravodaj), předsedové senátů, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadžev, C. Toader, M. Safjan, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen a K. Jürimäe, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. dubna 2017,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za T. Mengesteaba D. Ottembrino, Rechtsanwältin,
- za německou vládu T. Henzem a R. Kanitzem, jako zmocněnci,
- za maďarskou vládu M. Z. Fehérem a M. Tátrai, jako zmocněnci,
- za vládu Spojeného království C. Crane, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s D. Blundellem, barrister,

* Jednací jazyk: němčina.

– za Evropskou komisi M. Condou-Durande a G. Wilsem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 20. června 2017,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 17 odst. 1, čl. 20 odst. 2, čl. 21 odst. 1 a čl. 22 odst. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31, dále jen „nařízení Dublin III“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Tsegezabem Mengesteabem, eritrejským státním příslušníkem, a Bundesrepublik Deutschland (Spolkovou republikou Německo), zastoupenou Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Spolkovým úřadem pro migraci a uprchlíky, dále jen „úřad“), týkajícího se rozhodnutí, jímž posledně uvedený úřad odmítl žádost T. Mengesteaba o azyl, konstatoval neexistenci překážek pro jeho vyhoštění, nařídil jeho přemístění do Itálie a uložil mu zákaz vstupu a pobytu v délce šesti měsíců od okamžiku jeho vyhoštění.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení (ES) č. 343/2003

- 3 Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (Úř. věst. 2003, L 50, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 109) bylo zrušeno a nahrazeno nařízením Dublin III.
- 4 V článku 4 odst. 2 nařízení č. 343/2003 bylo stanoveno:

„Žádost o azyl se považuje za podanou, jakmile příslušné orgány dotyčného členského státu obdrží tiskopis od žadatele o azyl nebo úřední zápis sepsaný orgánem. Pokud není žádost podána písemně, měla by být doba mezi prohlášením o úmyslu a sepsáním úředního zápisu co nejkratší.“

Nařízení (ES) č. 1560/2003

- 5 V bodě 7 části I seznamu A, který je uveden v příloze II nařízení Komise (ES) č. 1560/2003 ze dne 2. září 2003, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 343/2003 (Úř. věst. 2003, L 222, s. 3; Zvl. vyd. 19/06, s. 200), ve znění prováděcího nařízení Komise (EU) č. 118/2014 ze dne 30. ledna 2014 (Úř. věst. 2014, L 39, s. 1), je mezi důkazy neoprávněného vstupu na území přes vnější hranici uvedena „shoda otisků prstů zjištěná ze systému Eurodac po porovnání otisků prstů žadatele s otisky prstů sejmutými podle článku 14 nařízení [Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013 ze dne 26. června 2013 o zřízení systému ‚Eurodac‘ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení č. 604/2013, a pro podávání žádostí orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva a o změně nařízení (EU) č. 1077/2011, kterým se zřizuje Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (Úř. věst. 2013, L 180, s. 1)].“

Směrnice 2013/32/EU

- 6 V článku 6 odst. 1 až 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. 2013, L 180, s. 60; dále jen „směrnice o řízeních“) se stanoví:

„1 Učiní-li určitá osoba žádost o mezinárodní ochranu u orgánu, který je podle vnitrostátního práva příslušný k registraci této žádosti, provede se tato registrace do třech pracovních dnů od učinění žádosti.

Pokud je žádost o mezinárodní ochranu učiněna u jiných orgánů, u nichž je pravděpodobné, že budou takové žádosti dostávat, ale nejsou podle vnitrostátního práva příslušné k jejich registraci, členské státy zajistí, aby byla registrace provedena do šesti pracovních dnů od učinění žádosti.

[...]

2. Členské státy zajistí, aby osoba, která učinila žádost o mezinárodní ochranu, měla příležitost podat žádost co možná nejdříve. [...]

3. Aniž je dotčen odstavec 2, mohou členské státy požadovat, aby se žádosti o mezinárodní ochranu podávaly osobně nebo na určitém místě.

4. Bez ohledu na odstavec 3 se považuje žádost o mezinárodní ochranu za podanou, jakmile ji příslušné orgány dotyčného členského státu obdrží od žadatele nebo, pokud tak stanoví vnitrostátní právo, jakmile o ní obdrží úřední zápis.“

- 7 Článek 31 odst. 3 této směrnice stanoví:

„Členské státy zajistí, aby řízení o posouzení žádosti bylo skončeno do šesti měsíců od podání žádosti.

Pokud se na žádost vztahuje postup uvedený v nařízení Dublin III, počíná šestiměsíční lhůta běžet od okamžiku, kdy je podle uvedeného nařízení určen členský stát příslušný k posouzení této žádosti, žadatel se nachází na území tohoto členského státu a byl převzat příslušným orgánem.

[...]“

Směrnice 2013/33/EU

- 8 Článek 6 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (Úř. věst. 2013, L 180, s. 96), stanoví:

„Členské státy zajistí, aby byl žadateli do tří dnů od podání žádosti o mezinárodní ochranu vystaven doklad znějící na jeho jméno, který potvrzuje jeho postavení jakožto žadatele nebo skutečnost, že je oprávněn pobývat na území členského státu po dobu, po kterou je jeho žádost vyřizována či posuzována.

[...]“

- 9 Článek 14 odst. 2 této směrnice stanoví:

„Přístup ke vzdělávacímu systému musí být umožněn nejpozději do tří měsíců ode dne podání žádosti o mezinárodní ochranu nezletilou osobou nebo jejím jménem.

[...]“

- 10 Článek 17 odst. 1 uvedené směrnice zní:

„Členské státy zajistí, aby žadatelé měli k dispozici materiální podmínky přijetí, jakmile učiní žádost o mezinárodní ochranu.“

Nariadení Eurodac

- 11 V článku 9 odst. 1 nařízení č. 603/2013 (dále jen „nařízení Eurodac“) se stanoví:

„Každý členský stát neprodleně sejme otisky všech prstů každého žadatele o mezinárodní ochranu staršího 14 let a co nejrychleji, nejpozději však do 72 hodin od podání žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 20 odst. 2 nařízení [Dublin III], předá tyto otisky spolu s údaji uvedenými v čl. 11 písm. b) až g) tohoto nařízení ústřednímu systému.“

[...]“

- 12 Článek 14 odst. 1 nařízení Eurodac stanoví:

„Každý členský stát neprodleně sejme otisky všech prstů každého státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti starších 14 let, zadržených příslušnými kontrolními orgány v souvislosti s neoprávněným překročením hranice daného členského státu po zemi, po moři nebo vzduchem, ze třetí země, kteří nebyli vráceni zpět nebo kteří fyzicky zůstali na území členských států a nebyli vzati do vazby, zajištění ani zadržení po celou dobu mezi zadržením a vyhoštěním provedeným na základě rozhodnutí o jejich vrácení zpět.“

Nariadení Dublin III

- 13 Body 4, 5, 9 a 19 odůvodnění nařízení Dublin III uvádějí:

„(4) Podle závěrů [zvláštního zasedání Evropské rady v] [...] Tampere [ve dnech 15. a 16. října 1999] by měl [...] společný evropský azylový systém v krátké době rovněž zahrnovat jasnou a proveditelnou metodu určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl.“

(5) Tato metoda by měla být založena na objektivních a spravedlivých kritériích jak pro členské státy, tak pro dotčené osoby. Mělo by být zejména možné urychleně určit příslušný členský stát tak, aby byl zaručen účinný přístup k řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany a aby nebyl ohrožen cíl urychleného vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu.“

[...]

(9) S ohledem na výsledky hodnocení právních nástrojů první fáze lze v této fázi potvrdit zásady, ze kterých vychází nařízení [č. 343/2003], a přitom provést na základě zkušeností nezbytná zlepšení, pokud jde o účinnost dublinského systému a v jeho rámci i o ochranu poskytovanou žadatelům o mezinárodní ochranu. [...]

[...]

(19) Měly by být stanoveny právní záruky a právo na účinný opravný prostředek, pokud jde o rozhodnutí o přemístění dotčené osoby do příslušného členského státu, aby byla zaručena účinná ochrana jejích práv v souladu zejména s článkem 47 Listiny základních práv Evropské

unie. Pro zajištění souladu s mezinárodní právem by měl účinný opravný prostředek proti takovému rozhodnutí zahrnovat jak přezkum toho, jak je uplatňováno toto nařízení, tak přezkum po právní i skutkové stránce v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován.“

14 Článek 3 odst. 2 první pododstavec tohoto nařízení stanoví:

„Pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen členský stát příslušný k posouzení žádosti o azyl, je k posouzení žádosti o azyl příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.“

15 Článek 4 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Po podání žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 20 odst. 2 v některém členském státě informují příslušné orgány žadatele o uplatňování tohoto nařízení, zejména o:

[...]

b) kritériích pro určování příslušného členského státu a jejich pořadí v jednotlivých stádiích řízení a jejich délce, včetně skutečnosti, že je-li žádost o mezinárodní ochranu podána v jednom členském státě, může se stát tento členský stát příslušným podle tohoto nařízení, přestože tato příslušnost nevyplývá z uvedených kritérií;

c) osobním pohovoru podle článku 5 a možnosti předložit informace o přítomnosti rodinných příslušníků, příbuzných nebo jiných členů rodiny v členských státech, včetně způsobů, jakými žadatel může tyto informace předložit;

[...]“

16 Článek 6 odst. 4 první pododstavec téhož nařízení zní.

„Pro účely článku 8 členský stát, v němž nezletilá osoba bez doprovodu podala žádost o mezinárodní ochranu, učiní urychleně příslušné kroky s cílem zjistit totožnost rodinných příslušníků, sourozenců nebo příbuzných nezletilé osoby bez doprovodu, kteří se nacházejí na území některého členského státu, přičemž chrání nejlepší zájem dítěte.“

17 Článek 13 odst. 1 nařízení Dublin III zní následovně:

„Pokud je na základě přímých nebo nepřímých důkazů popsaných ve dvou seznamech, které jsou uvedeny v čl. 22 odst. 3 tohoto nařízení, včetně údajů ve smyslu nařízení [Eurodac], zjištěno, že žadatel překročil nedovoleným způsobem pozemní, námořní nebo vzdušnou cestou hranice některého členského státu ze třetí země, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný tento členský stát. Takto příslušný členský stát přestává být příslušným 12 měsíců ode dne, kdy k nedovolenému překročení hranice došlo.“

18 Článek 17 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.

[...]“

19 Článek 18 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Členský stát příslušný podle tohoto nařízení je povinen:

- a) převzít za podmínek stanovených v člancích 21, 22 a 29 žadatele, který podal žádost v jiném členském státě;
- b) přijmout zpět za podmínek stanovených v člancích 23, 24, 25 a 29 žadatele, jehož žádost se posuzuje a který učinil žádost v jiném členském státě nebo který se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu;
- c) přijmout zpět za podmínek stanovených v člancích 23, 24, 25 a 29 státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, jejíž žádost se posuzuje a která vzala svou žádost zpět a učinila žádost v jiném členském státě, nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu;
- d) přijmout zpět za podmínek stanovených v člancích 23, 24, 25 a 29 státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, jejíž žádost zamítl a která učinila žádost v jiném členském státě, nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu.“

20 V článku 20 odst. 1, 2 a 5 téhož nařízení se uvádí:

„1 Řízení o určení příslušného členského státu se zahajuje prvním podáním žádosti o mezinárodní ochranu v některém členském státě.

2. Žádost o mezinárodní ochranu se považuje za podanou, jakmile příslušné orgány dotyčného členského státu obdrží od žadatele formulář žádosti nebo jakmile o ní obdrží úřední zápis. Pokud není žádost podána písemně, měla by být doba mezi prohlášením o úmyslu a sepsáním úředního zápisu co nejkratší.

[...]

5. Členský stát, u něhož byla podána první žádost o mezinárodní ochranu, je povinen za podmínek uvedených v člancích 23, 24, 25 a 29 a s cílem ukončit řízení o určení státu příslušného pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu převzít zpět žadatele, který se nachází v jiném členském státě bez povolení k pobytu nebo který v něm učinil novou žádost o mezinárodní ochranu poté, co vzal svou původní žádost podanou v jiném členském státě v průběhu řízení o určení příslušného členského státu zpět.

[...]“

21 Článek 21 odst. 1 nařízení Dublin III stanoví:

„Pokud se členský stát, ve kterém byla podána žádost o mezinárodní ochranu, domnívá, že k posouzení žádosti je příslušný jiný členský stát, může v co nejkratší době a v každém případě do tří měsíců ode dne, kdy byla žádost podána ve smyslu čl. 20 odst. 2, požádat druhý členský stát, aby žadatele převzal.

Bez ohledu na první pododstavec v případě nalezení shody v rámci systému Eurodac s údaji zaznamenanými podle článku 14 nařízení [Eurodac] se žádost zašle do dvou měsíců od nalezení dané shody podle čl. 15 odst. 2 uvedeného nařízení.

Pokud není žádost o převzetí žadatele předložena ve lhůtách stanovených v prvním a druhém pododstavci, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, ve kterém byla žádost podána.“

22 Článek 22 nařízení Dublin III stanoví:

„1 Dožádaný členský stát provede nezbytné kontroly a o žádosti o převzetí žadatele rozhodne do dvou měsíců ode dne obdržení žádosti.

[...]

3. Komise prostřednictvím prováděcích aktů vytvoří a pravidelně přezkoumává dva seznamy, na nichž jsou podle kritérií uvedených v písmenu a) a b) tohoto odstavce uvedeny přímé a nepřímé důkazy. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 44 odst. 2.

a) přímé důkazy:

i) Jedná se o formální důkazy, z nichž vyplývá příslušnost podle tohoto nařízení, pokud nejsou vyvráceny důkazy o opaku,

[...]

6. Pokud dožadující členský stát žádal [...] o urychlené vyřízení, vynaloží dožádaný členský stát nejvyšší úsilí, aby dodržel požadovanou lhůtu. Ve výjimečných případech, ve kterých je prokazatelné, že posouzení žádosti o převzetí žadatele je obzvláště složité, může dožádaný členský stát odpovědět i po uplynutí požadované lhůty, ale v každém případě do jednoho měsíce. [...]

7. Pokud není dodržena dvouměsíční lhůta podle odstavce 1 a jednoměsíční lhůta podle odstavce 6, má se za to, že žádosti bylo vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít osobu včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd.“

23 Článek 27 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Žadatel [...] má právo na podání účinného opravného prostředku k soudu co do skutkové i právní stránky ve formě odvolání proti rozhodnutí o přemístění nebo jeho přezkumu.“

24 Článek 28 odst. 3 uvedeného nařízení stanoví:

„Zajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení.

Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. [...]

[...]

V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, [...] nesmí být osoba dále zajištěna. [...]

Německé právo

25 Ustanovení § 5 odst. 1 Asylgesetz (německý azylový zákon), ve znění vyhlášeném dne 2. září 2008 (BGBl. 2008 I, s. 1798, dále jen „AsylG“), zní:

„O žádosti o azyl rozhoduje [úřad]. Podle ustanovení tohoto zákona je [úřad] rovněž příslušný k přijímání opatření a rozhodnutí v oblasti cizineckého práva.“

26 Ustanovení § 14 odst. 1 AsylG zní:

„Žádost o azyl se podává pobočce [úřadu], pod níž spadá přijímací středisko příslušné pro přijetí cizince.“

27 Ustanovení § 23 AsylG zní:

1) Cizinec, který je přijat přijímacím střediskem, má povinnost dostavit se neprodleně nebo k datu, které je stanoveno přijímacím střediskem, na pobočku [úřadu] za účelem podání své žádosti o azyl.

(2) [...] Přijímací středisko vyrozumí neprodleně pobočku [úřadu], pod níž spadá, o přijetí cizince [...].“

28 V ustanovení § 63a odst. 1 AsylG se stanoví:

„Cizinci, který učiní prohlášení v tom smyslu, že se uchází o azyl, ale jenž dosud nepodal žádost o azyl, je neprodleně vydáno osvědčení prohlášení žadatele o azyl. V uvedeném osvědčení jsou uvedeny osobní údaje a fotografie žadatele o azyl a název přijímacího střediska, do kterého se žadatel o azyl musí neprodleně dostavit.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

29 Dne 14. září 2015 projevil T. Mengesteab v Mnichově (Německo) u Regierung von Oberbayern (vláda Horní Bavorsko, Německo) úmysl ucházet se o azyl. Téhož dne mu tento orgán vydal první osvědčení o prohlášení žadatele o azyl. Druhé osvědčení tohoto typu mu bylo vydáno dne 8. října 2015 Zentrale Ausländerbehörde Bielefeld (ústředním cizineckým orgánem Bielefeld, Německo).

30 Ačkoli v řízení před předkládajícím soudem nebyl stanoven okamžik, v němž některý z těchto orgánů předal úřadu informace o žadateli, uvedený soud byl nicméně s to konstatovat, že T. Mengesteab několikrát zaslal úřadu své osvědčení o prohlášení žadatele o azyl a že úřad obdržel originál tohoto osvědčení, jeho kopii nebo nejdůležitější informace, jež v něm byly uvedeny, nejpozději dne 14. ledna 2016.

31 Dne 22. července 2016 se konal osobní pohovor T. Mengesteaba u úřadu a T. Mengesteab mohl předložit oficiální žádost o azyl.

32 Jelikož po ověření údajů v systému Eurodac vyplynulo, že digitalizace otisků prstů dotčené osoby již byla provedena v Itálii, požádal úřad dne 19. srpna 2016 italské orgány o převzetí T. Mengesteaba podle článku 21 nařízení Dublin III.

33 Italské orgány na tuto žádost o převzetí neodpověděly.

34 Rozhodnutím ze dne 10. listopadu 2016 úřad žádost o azyl podanou T. Mengesteabem odmítl, konstatoval neexistenci překážek vyhoštění, nařídil jeho přemístění do Itálie a uložil mu zákaz vstupu a pobytu v délce šesti měsíců od okamžiku jeho vyhoštění.

35 T. Mengesteab podal proti tomuto rozhodnutí úřadu žalobu u Verwaltungsgericht Minden (správní soud v Minden, Německo) společně s návrhem, v němž se domáhal přiznání odkladného účinku této žalobě. Uvedený soud návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověl dne 22. prosince 2016.

- 36 Žalobce v původním řízení na podporu své žaloby tvrdí, že se příslušnost pro posouzení jeho žádosti o azyl přesunula podle čl. 21 odst. 1 nařízení Dublin III na Spolkovou republiku Německo, neboť žádost o převzetí byla předložena až po uplynutí tříměsíční lhůty stanovené v prvním pododstavci tohoto ustanovení.
- 37 Předkládající soud uvádí, že německé právo odlišuje prohlášení spočívající v projevení úmyslu ucházet se o azyl, které se v zásadě činí u jiného orgánu než úřadu, od podání oficiální žádosti o azyl u úřadu. Cizinec, který se uchází o azyl, je nasměrován do přijímacího střediska, kde je mu vydáno osvědčení o prohlášení žadatele o azyl. Toto středisko má následně povinnost informovat neprodleně úřad o tom, že se dotčená osoba uchází o azyl. Orgány, jež měly povinnost tyto informace sdělovat, ji nicméně často neplnily, a to zejména ve druhém pololetí roku 2015 z důvodu mimořádného nárůstu počtu žadatelů o azyl, kteří během tohoto období vstoupili na území Německa. Za těchto okolností byli mnozí žadatelé o azyl nuceni čekat několik měsíců, aby mohli podat oficiální žádosti o azyl, aniž mohli toto řízení urychlit.
- 38 Za těchto podmínek se Verwaltungsgericht Minden (správní soud v Minden) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Může žadatel o azyl uplatnit přesun příslušnosti na dožadující členský stát z důvodu uplynutí lhůty pro předložení žádosti o převzetí (čl. 21 odst. 1 třetí pododstavec nařízení [Dublin III])?
- 2) V případě kladné odpovědi na první otázku: může žadatel o azyl rovněž uplatnit přesun příslušnosti, je-li ho dožádaný členský stát nadále připraven převzít?
- 3) V případě záporné odpovědi na druhou otázku: lze z výslovného nebo implicitního souhlasu (čl. 22 odst. 7 nařízení [Dublin III]) dožádaného členského státu dovodit, že dožádaný členský stát je nadále připraven převzít žadatele o azyl?
- 4) Může dvouměsíční lhůta, která je stanovena v čl. 21 odst. 1 druhém pododstavci nařízení [Dublin III], skončit uplynutím tříměsíční lhůty, která je stanovena v čl. 21 odst. 1 prvním pododstavci nařízení [Dublin III], pokud dožadující členský stát nechá uplynout dobu přesahující jeden měsíc od počátku běhu tříměsíční lhůty předtím, než podá dotaz v databázi Eurodac?
- 5) Považuje se žádost o mezinárodní ochranu za podanou ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení [Dublin III] od okamžiku prvního vydání osvědčení o prohlášení žadatele o azyl, nebo výlučně až po registraci oficiální žádosti o azyl? Zejména:
- a) Je osvědčení o prohlášení žadatele o azyl formulářem žádosti nebo úředním zápisem ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení [Dublin III]?
- b) Je příslušným orgánem ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení [Dublin III] orgán příslušný pro přijetí formuláře nebo vyhotovení úředního zápisu, nebo je jím orgán příslušný k přijetí rozhodnutí o žádosti o azyl?
- c) Považuje se úřední zápis za obdržený příslušným orgánem, byly-li mu sděleny základní prvky formuláře nebo úředního zápisu, nebo je k tomu třeba, aby mu byl postoupen originál či kopie úředního zápisu?
- 6) Mohou mít opoždění mezi prvním prohlášením, jež spočívá v projevení úmyslu ucházet se o azyl, nebo okamžikem prvního vydání osvědčení o prohlášení žadatele o azyl a předložením žádosti o převzetí za následek přesun příslušnosti na dožadující členský stát tím, že se analogicky uplatní čl. 21 odst. 1 třetí pododstavec nařízení [Dublin III], nebo vznik povinnosti na straně dožadujícího se členského státu uplatnit své diskreční právo podle čl. 17 odst. 1 prvního pododstavce nařízení [Dublin III]?
- 7) V případě kladné odpovědi na některou z variant šesté otázky: jak dlouhá doba musí uplynout k tomu, aby bylo možné považovat žádost o převzetí považovat za předloženou zjevně opožděně?

- 8) Lze mít v případě žádosti o převzetí, v níž dožadující členský stát uvádí pouze datum vstupu na své území a datum předložení oficiální žádosti o azyl, a nikoli datum prvního prohlášení uchazeče o azyl nebo datum, kdy bylo vydáno první osvědčení o prohlášení žadatele o azyl, za to, že byla podána ve lhůtě podle čl. 21 odst. 1 prvního pododstavce nařízení [Dublin III], nebo je taková žádost „neúčinná“?

Řízení před Soudním dvorem

- 39 Předkládající soud požádal o projednání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce ve zrychleném řízení podle článku 105 jednacího řádu Soudního dvora.
- 40 Předseda Soudního dvora usnesením ze dne 15. února 2017, Mengesteab (C-670/16, nezveřejněné, EU:C:2017:120), této žádosti vyhověl.

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

- 41 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, kterými je třeba se zabývat společně, je, zda čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III musí být vykládán v tom smyslu, že se žadatel o mezinárodní ochranu může v rámci opravného prostředku proti rozhodnutí o svém přemístění dovolávat uplynutí lhůty stanovené v čl. 21 odst. 1 uvedeného nařízení, a to i tehdy, pokud je dožádaný členský stát připraven tohoto žadatele převzít.
- 42 Článek 27 odst. 1 nařízení Dublin III stanoví, že žadatel o mezinárodní ochranu má právo na podání účinného opravného prostředku k soudu co do skutkové i právní stránky ve formě odvolání proti rozhodnutí o přemístění nebo jeho přezkumu.
- 43 Rozsah opravného prostředku, který může podat žadatel o mezinárodní ochranu proti rozhodnutí o jeho přemístění, je stanoven v bodě 19 odůvodnění tohoto nařízení, v němž se stanoví, že pro zajištění souladu s mezinárodní právem by měl účinný opravný prostředek proti takovému rozhodnutí zahrnovat jak přezkum toho, jak je uplatňováno toto nařízení, tak přezkum situace po právní i skutkové stránce v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. června 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, body 38 a 39).
- 44 Tato upřesnění jsou podpořena obecným vývojem, který zaznamenal systém pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států (dále jen „dublinský systém“) v důsledku přijetí nařízení Dublin III, jakož i cíli uvedenými v tomto nařízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. června 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, bod 45).
- 45 Stran tohoto vývoje je třeba připomenout, že unijní normotvůrce se v rámci tohoto nařízení neomezil na zavedení organizačních pravidel upravujících pouze vztahy mezi členskými státy za účelem určení příslušného členského státu, nýbrž se rozhodl zapojit do tohoto řízení žadatele o azyl tím, že ukládá členským státům povinnost informovat je o kritériích příslušnosti a poskytnout jim příležitost předložit informace umožňující správné použití těchto kritérií, jakož i tím, že žadatelům o azyl přiznává právo na účinný opravný prostředek proti rozhodnutí o přemístění případně přijatému na konci tohoto řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. června 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, body 47 až 51).
- 46 Stran cílů stanovených v uvedeném nařízení je třeba zejména zdůraznit, že z bodu 9 odůvodnění tohoto nařízení vyplývá, že přestože toto nařízení potvrzuje zásady, na kterých spočívá nařízení č. 343/2003, jeho cílem je provést na základě zkušeností nezbytná zlepšení, nejen pokud jde

o účinnost dublinského systému, nýbrž i o ochranu poskytovanou žadatelům, která má být zajištěna zejména účinnou a úplnou soudní ochranou žadatelů (rozsudek ze dne 7. června 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, bod 52).

- 47 Restriktivní výklad rozsahu práva na opravný prostředek, které je stanoveno v čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III, by přitom mohl bránit dosažení tohoto cíle (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. června 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, bod 53).
- 48 Z výše uvedeného vyplývá, že toto ustanovení musí být vykládáno v tom smyslu, že žadateli o mezinárodní ochranu zajišťuje účinnou soudní ochranu, jelikož mu mimo jiné zaručuje možnost podat opravný prostředek proti rozhodnutí o jeho přemístění, v jehož rámci může být posuzována aplikace tohoto nařízení, včetně dodržování procesních záruk stanovených v uvedeném nařízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. června 2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, bod 22).
- 49 V tomto ohledu, je třeba zdůraznit – přestože aplikace uvedeného nařízení spočívá hlavně v postupu určení členského státu, který je příslušný k posouzení žádosti na základě kritérií stanovených v kapitole III tohoto nařízení (rozsudek ze dne 7. června 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, bod 41, a rozsudek ze dne 7. června 2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, bod 23) – že tento postup je jedním z aspektů řízení o převzetí a přijetí zpět, které musí být nutně v souladu s pravidly, která jsou stanovena zejména v kapitole VI uvedeného nařízení.
- 50 Jak uvedla generální advokátka v bodě 72 stanoviska, tato řízení musí probíhat zejména v souladu s řadou závazných lhůt.
- 51 V této souvislosti se v čl. 21 odst. 1 nařízení Dublin III stanoví, že žádost o převzetí musí být předložena v co nejkratší době a v každém případě do tří měsíců ode dne, kdy byla podána žádost o mezinárodní ochranu. Bez ohledu na tuto první lhůtu musí být v případě nalezení shody v rámci systému Eurodac s údaji zaznamenanými podle článku 14 nařízení Eurodac tato žádost předložena do dvou měsíců od nalezení této shody.
- 52 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že unijní normotvůrce vymezil důsledky uplynutí těchto lhůt v čl. 21 odst. 1 třetím pododstavci nařízení Dublin III, neboť v něm stanovil, že pokud uvedená žádost není předložena v uvedených lhůtách, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, ve kterém byla žádost podána.
- 53 Z toho vyplývá, že přestože ustanovení čl. 21 odst. 1 tohoto nařízení mají za cíl upravit řízení o převzetí, přispívají rovněž stejně jako kritéria stanovená v kapitole III uvedeného nařízení k určení příslušného členského státu ve smyslu téhož nařízení. Rozhodnutí o přemístění do jiného členského státu, než jakému byla podána žádost o mezinárodní ochranu, tudíž nelze platně přijmout, pokud uplynuly lhůty uvedené v tomto ustanovení.
- 54 Uvedená ustanovení zásadním způsobem přispívají k naplnění cíle urychleného vyřízení žádostí o mezinárodní ochranu, který je uveden v bodě 5 odůvodnění nařízení Dublin III, jelikož v případě opoždění v souvislosti s vedením řízení o převzetí zaručují, že posuzování žádosti o mezinárodní ochranu bude prováděno v členském státě, v němž byla tato žádost předložena, aby toto posouzení nebylo dále odkládáno v důsledku přijetí a provedení rozhodnutí o přemístění.
- 55 Za těchto podmínek soud, kterému byl předložen opravný prostředek proti rozhodnutí o přemístění, musí mít možnost zabývat se tvrzeními žadatele o azyl, který namítá, že byla porušena ustanovení uvedená v čl. 21 odst. 1 uvedeného nařízení, aby měl jistotu, že napadené rozhodnutí o přemístění bylo přijato poté, co bylo správně uplatněno řízení o převzetí, jež je stanoveno podle tohoto nařízení (v obdobném smyslu viz rozsudek ze dne 7. června 2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, bod 26).

- 56 Tento závěr nelze zpochybnit argumentem, který vznášejí vláda Spojeného království a Komise, podle kterého procesní povaha tohoto pravidla znamená, že se tohoto pravidla nelze dovolávat v rámci opravného prostředku podle čl. 27 odst. 1 téhož nařízení.
- 57 Vedle toho, co již bylo uvedeno v bodě 53 tohoto rozsudku, je totiž třeba konstatovat, že článek 27 nařízení Dublin III nijak nerozlišuje mezi pravidly, jichž se lze dovolávat v rámci opravného prostředku, jenž je v uvedeném nařízení stanoven, a že bod 19 odůvodnění tohoto nařízení obecně odkazuje na přezkum uplatňování uvedeného nařízení.
- 58 Ostatně takto uplatňované omezení rozsahu soudní ochrany, jež je poskytována nařízením Dublin III, by nebylo v souladu s cílem zlepšit ochranu, která je poskytována žadatelům o mezinárodní ochranu, jenž je vyjádřen v bodě 9 odůvodnění tohoto nařízení, neboť tato posílená ochrana se projevuje zejména v tom, že těmto žadatelům jsou přiznány záruky převážně procesní povahy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. června 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, body 47 až 51).
- 59 Okolnost, kterou předkládající soud uvádí ve své druhé otázce, a sice že dožádaný členský stát byl připraven převzít dotčenou osobu i po uplynutí lhůt stanovených v čl. 21 odst. 1, není rozhodující.
- 60 Je totiž třeba uvést, že vzhledem k tomu, že k podání opravného prostředku stanoveného v čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III může v zásadě dojít až poté, co dožádaný členský stát souhlasil s převzetím, a to buď výslovně podle čl. 22 odst. 1 tohoto nařízení, nebo implicitně podle čl. 22 odst. 7 uvedeného nařízení, tato okolnost nemůže obecně vést k omezení rozsahu soudního přezkumu, jenž je stanoven v uvedeném čl. 27 odst. 1 (v tomto smyslu viz rozsudek z dnešního dne, A. S., C-490/16, body 33 a 34).
- 61 Kromě toho je třeba konkrétně stran čl. 21 odst. 1 uvedeného nařízení zdůraznit, že v jeho třetím pododstavci se ze zákona stanoví pro případ uplynutí lhůt, jež jsou uvedené ve dvou pododstavcích, jež mu předcházejí, přesun příslušnosti na členský stát, ve kterém byla podána žádost o mezinárodní ochranu, aniž je tento přesun příslušnosti podmíněn jakoukoli reakcí ze strany dožádaného členského státu.
- 62 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III, ve spojení s bodem 19 odůvodnění tohoto nařízení, musí být vykládán v tom smyslu, že se žadatel o mezinárodní ochranu může v rámci opravného prostředku proti rozhodnutí o svém přemístění dovolávat uplynutí lhůty stanovené v čl. 21 odst. 1 uvedeného nařízení, a to i tehdy, pokud je dožádaný členský stát připraven tohoto žadatele převzít.

Ke čtvrté otázce

- 63 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 21 odst. 1 nařízení Dublin III vykládán v tom smyslu, že žádost o převzetí lze platně předložit po uplynutí více než tří měsíců od podání žádosti o mezinárodní ochranu, pokud byla prvně uvedená žádost předložena ve lhůtě dvou měsíců od obdržení informace o nalezení shody v rámci systému Eurodac ve smyslu tohoto ustanovení.
- 64 Je třeba připomenout, že podle čl. 21 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Dublin III musí být žádost o převzetí předložena v co nejkratší době a v každém případě do tří měsíců ode dne, kdy byla podána žádost o mezinárodní ochranu.
- 65 V článku 21 odst. 1 druhém pododstavci tohoto nařízení se stanoví, že bez ohledu na čl. 21 odst. 1 první pododstavec uvedeného nařízení musí být v případě nalezení shody v rámci systému Eurodac s údaji zaznamenanými podle článku 14 nařízení Eurodac tato žádost předložena do dvou měsíců od nalezení této shody.

- 66 V článku 21 odst. 1 třetím pododstavci nařízení Dublin III se stanoví, že „[p]okud není žádost o převzetí žadatele předložena ve lhůtách stanovených v prvním a druhém pododstavci, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, ve kterém byla žádost podána“.
- 67 Ze samotného znění posledně uvedeného ustanovení tudíž vyplývá, že při předkládání této žádosti je vždy třeba dodržet lhůty stanovené v čl. 21 odst. 1 tohoto nařízení, což znamená, že žádost o převzetí každopádně nelze předložit po uplynutí více než tří měsíců po podání žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž nalezení shody v rámci systému Eurodac nezakládá skutečnost takové povahy, která by umožnila překročení této lhůty.
- 68 Toto konstatování je podporováno kontextem, do kterého zapadá čl. 21 odst. 1 uvedeného nařízení, jakož i jeho cíli, jež je třeba při výkladu tohoto ustanovení zohlednit.
- 69 Zvláštní lhůta stanovená v čl. 21 odst. 1 druhém pododstavci nařízení Dublin III se totiž použije pouze v případě nalezení shody v rámci systému Eurodac s údaji zaznamenanými podle článku 14 nařízení Eurodac, tj. s údaji o otiscích prstů, které byly sejmuty v souvislosti s neoprávněným překročením vnější hranice.
- 70 Z bodu 7 části I seznamu A, který je uveden v příloze II nařízení č. 1560/2003, přitom vyplývá, že taková shoda je důkazem nedovoleného vstupu přes vnější hranici ve smyslu kritéria uvedeného v čl. 13 odst. 1 nařízení Dublin III. Tato shoda je tak podle čl. 22 odst. 3 písm. a) odrážky i) tohoto nařízení formálním důkazem, ze kterého vyplývá příslušnost podle tohoto kritéria, pokud není vyvrácen důkazem o opaku.
- 71 Nalezení shody v rámci systému Eurodac, jež uvedeno v čl. 21 odst. 1 druhém pododstavci uvedeného nařízení, má tudíž sloužit ke snadnějšímu postupu určení příslušného členského státu oproti případům, kdy taková shoda nebyla zjištěna.
- 72 Touto okolností lze proto v příslušném případě odůvodnit použití kratší lhůty, než je tříměsíční lhůta stanovená v čl. 21 odst. 1 prvním pododstavci téhož nařízení, ale nikoli dodatečnou lhůtu, která by se k uvedené tříměsíční lhůtě připočítávala.
- 73 Kromě toho je výklad čl. 21 odst. 1 nařízení Dublin III, jenž je uveden v bodě 67 tohoto rozsudku, v souladu s cílem urychleného vyřízení žádostí o mezinárodní ochranu, který je uveden v bodě 5 odůvodnění nařízení Dublin III, neboť zajišťuje, aby nebylo možné žádost o převzetí platně předložit po uplynutí více než tří měsíců od podání žádosti o mezinárodní ochranu.
- 74 Proto je třeba na čtvrtou otázku odpovědět tak, že čl. 21 odst. 1 nařízení Dublin III musí být vykládán v tom smyslu, že žádost o převzetí nelze platně předložit po uplynutí více než tří měsíců od podání žádosti o mezinárodní ochranu, ačkoli byla prvně uvedená žádost předložena ve lhůtě dvou měsíců od nalezení shody v rámci systému Eurodac ve smyslu tohoto ustanovení.

K páté otázce

- 75 Úvodem je třeba připomenout, že z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že osvědčení o prohlášení žadatele o azyl, jeho kopie nebo nejdůležitější informace, jež v něm byly uvedeny, obdržel úřad, jenž je orgánem, který je v Německu pověřen plněním povinností vyplývajících z nařízení Dublin III, více než tři měsíce před předložením žádosti o převzetí, zatímco oficiální žádost o azyl dotčeného státního příslušníka třetí země byla podána méně než tři měsíce před předložením prvně uvedené žádosti o převzetí.

- 76 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že podstatou páté otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 20 odst. 2 tohoto nařízení vykládán v tom smyslu, že se žádost o mezinárodní ochranu považuje za podanou v okamžiku, kdy orgán pověřený plněním povinností vyplývajících z uvedeného nařízení obdrží písemný dokument, který je vyhotoven veřejným orgánem a potvrzuje, že státní příslušník třetí země projevil úmysl ucházet se o mezinárodní ochranu, a případně v okamžiku, kdy tento orgán obdržel nejdůležitější informace, které jsou uvedeny v takovém dokumentu, ale nikoli jeho originál nebo kopii, nebo zda se taková žádost naopak považuje za podanou až v okamžiku podání oficiální žádosti o azyl.
- 77 V článku 20 odst. 2 nařízení Dublin III se stanoví, že žádost o mezinárodní ochranu se považuje za podanou, jakmile příslušné orgány dotyčného členského státu obdrží od žadatele formulář žádosti nebo jakmile o ní obdrží úřední zápis.
- 78 Vzhledem k tomu, že písemný dokument vypracovaný orgány nelze považovat za formulář žádosti podaný žadatelem, je pro zodpovězení páté otázky tudíž nezbytné určit, zda takový dokument, jaký byl dotčený ve věci v původním řízení, lze považovat za „úřední zápis sepsaný orgány“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 79 V tomto ohledu je třeba uvést, že přestože výrazy použité unijním normotvůrcem výslovně odkazují k písemnému dokumentu vyhotovenému orgány, toto ustanovení nijak neupřesňuje postup vyhotovení takového dokumentu, ani údaje, jež musí obsahovat.
- 80 Z použití výrazu „úřední zápis“ nebo obdobných výrazů v německé, španělské, francouzské, italské, nizozemské či rumunské verzi by zajisté bylo možné usuzovat na to, že tento dokument má mít určitou zvláštní formu.
- 81 Nicméně z výrazu uvedeného v jiných jazykových verzích, jako je např. dánská, anglická, chorvatská, litevská či švédská jazyková verze, pro označení dokumentu sepsaného orgány, který je stanoven v čl. 20 odst. 2 nařízení Dublin III, jednoznačně nevyplývá nic o formě, kterou by měl mít tento dokument.
- 82 Podle ustálené judikatury přitom musí být ustanovení unijního práva vykládána a používána jednotně na základě znění vypracovaných ve všech jazycích Unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. prosince 2005, Jyske Finans, C-280/04, EU:C:2005:753, bod 31).
- 83 Mimoto je třeba s ohledem na výklad první věty čl. 20 odst. 2 tohoto nařízení zohlednit kontext, do kterého tato věta zapadá a cíle uvedeného nařízení.
- 84 V tomto ohledu je třeba zaprvé uvést, že toto ustanovení ve své druhé větě upřesňuje, že v případě žádosti, která není učiněna písemně, by měla být doba mezi prohlášením o zamýšleném podání a sepsáním úředního zápisu co nejkratší, což hovoří pro to, že jednak je vyhotovení tohoto úředního zápisu v podstatě formální náležitostí určenou k zachycení úmyslu státního příslušníka třetí země ucházet se o mezinárodní ochranu, a jednak je třeba tento zápis vyhotovit bezodkladně.
- 85 Zadruhé z čl. 20 odst. 1 téhož nařízení vyplývá, že se řízení o určení příslušného členského státu zahajuje prvním podáním žádosti o mezinárodní ochranu v některém členském státě.
- 86 Mechanismy, jež zakotvuje nařízení Dublin III k získání podkladů, jež jsou v rámci tohoto postupu zapotřebí, se tudíž uplatní po podání žádosti o mezinárodní ochranu.
- 87 Článek 4 odst. 1 tohoto nařízení ostatně výslovně stanoví, že žadatel musí být po podání takové žádosti informován zejména o kritériích pro určování příslušného členského státu, osobním pohovoru a možnosti předložit informace příslušným orgánům. Stejně tak ze čl. 6 odst. 4 uvedeného nařízení vyplývá, že po podání žádosti o mezinárodní ochranu musí být v případě, že tuto žádost podala

nezletilá osoba bez doprovodu, učiněny příslušné kroky s cílem zjistit totožnost rodinných příslušníků, sourozenců nebo příbuzných nezletilé osoby bez doprovodu, kteří se nacházejí na území některého členského státu, za účelem použití kritérií pro určení příslušného členského státu uvedených v článku 8 téhož nařízení.

- 88 Z toho vyplývá, že k účelnému zahájení postupu určení příslušného členského státu příslušný orgán potřebuje, aby byl přesně informován o skutečnosti, že státní příslušník třetí země projevil úmysl ucházet se o mezinárodní ochranu, aniž bylo nezbytné, aby měl písemný dokument, jenž byl vyhotovený za tímto účelem, přesně stanovenou formu nebo aby obsahoval dodatečné důkazy, které jsou relevantní pro použití kritérií, jež jsou stanovena v nařízení Dublin III, či dokonce pro meritorní posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. V tomto stadiu řízení není ani nezbytné, aby již proběhl osobní pohovor.
- 89 Toto posouzení je potvrzeno rozbořem přípravných prací na nařízení č. 343/2003, jehož čl. 4 odst. 2 byl bez podstatných změn převzat do čl. 20 odst. 2 nařízení Dublin III.
- 90 Z důvodové zprávy k návrhu Komise [COM(2001) 447 final], který vedl k přijetí nařízení č. 343/2003, totiž vyplývá, že jednak žádost o azyl je třeba považovat za skutečně podanou v okamžiku, kdy byl u příslušného orgánu potvrzen úmysl žadatele požádat o azyl, a jednak čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení přejímá obsah článku 2 rozhodnutí výboru podle článku 18 Dublinské úmluvy ze dne 15. června 1990, č. 1/97 ze dne 9. září 1997, které se týká určitých ustanovení k provádění této úmluvy (Úř. věst. 1997, L 281, s. 1). V uvedeném článku 2 bylo v jeho odstavci 1 stanoveno, že žádost o azyl se považuje za podanou, „jakmile příslušné orgány dotyčného členského státu obdrží písemný záznam v tomto smyslu – formulář předložený žadatelem o azyl nebo případně úřední zápis sepsaný orgánem“.
- 91 Zatřetí, pokud by obdržení takového písemného dokumentu, jako je dokument dotčený ve věci v původním řízení, nepostačovalo k prokázání podání žádosti o mezinárodní ochranu, byla by omezena účinnost některých významných záruk, jež jsou přiznány žadateli o mezinárodní ochranu.
- 92 Použití takového výkladu by totiž vedlo nejen k opoždění uplatnění opatření, která mají za cíl zajistit sloučení nezletilé osoby bez doprovodu s členy své rodiny, ale i k prodloužení trvání zajištění žadatele o mezinárodní ochranu, jelikož maximální doba trvání zajištění v případě očekávaného předložení žádosti o převzetí se podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III počítá od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu.
- 93 Začtvrté nařízení Dublin III přiznává zvláštní úlohu prvnímu členskému státu, v němž byla podána žádost o mezinárodní ochranu. Tento členský stát je podle čl. 20 odst. 5 tohoto nařízení totiž v zásadě povinen převzít zpět žadatele, který se nachází v jiném členském státě, pokud není postup určení příslušného členského státu dokončen. Mimoto z čl. 3 odst. 2 uvedeného nařízení vyplývá, že pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v témže nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.
- 94 V článku 9 odst. 1 nařízení Eurodac se mimo jiné s cílem zajistit účinné uplatňování těchto ustanovení stanoví, že digitalizované otisky prstů každého žadatele o azyl musí být v zásadě předány systému Eurodac nejpozději do 72 hodin od podání žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 20 odst. 2 nařízení Dublin III.
- 95 Za těchto podmínek by závěr, že takový dokument, jako je dokument dotčený ve věci v původním řízení, nepředstavuje „úřední zápis“ ve smyslu tohoto ustanovení, v praxi umožňoval státním příslušníkům třetích zemí opustit členský stát, v němž projevíli úmysl ucházet se o mezinárodní ochranu, a ucházet se o tuto ochranu opětovně v jiném členském státě, aniž z tohoto důvodu mohli být přemístěni do prvního členského státu, a dokonce aniž bylo možné nalézt záznam o jejich prvním

požádání s využitím systému Eurodac. Taková situace by mohla mít vážný dopad na fungování dublinského systému, neboť by zpochybňovala zvláštní postavení, které nařízení Dublin III přiznává prvnímu členskému státu, ve kterém byla podána žádost o mezinárodní ochranu.

- 96 Zapáté závěr, že takový dokument, jako je dokument dotčený ve věci v původním řízení, je třeba považovat za „úřední zápis“ ve smyslu čl. 20 odst. 2 nařízení Dublin III, je v souladu s cílem urychleného vyřízení žádostí o mezinárodní ochranu, který je uveden v bodě 5 odůvodnění nařízení Dublin III, neboť takový výklad zajišťuje, aby postup určení příslušného členského státu byl zahájen co nejdříve, aniž by došlo k opoždění kvůli splnění formality, která není nezbytná pro účely průběhu tohoto postupu. Tento cíl by byl naopak ohrožen, kdyby okamžik zahájení uvedeného postupu závisel výlučně na volbě příslušného orgánu, jako např. na udělení termínu za účelem provedení osobního pohovoru.
- 97 S ohledem na všechny tyto skutečnosti je třeba považovat takový písemný dokument, jako je dokument dotčený ve věci v původním řízení, který je vypracován veřejným orgánem a potvrzuje, že státní příslušník třetí země projevil úmysl ucházet se o mezinárodní ochranu, za „úřední zápis“ ve smyslu čl. 20 odst. 2 tohoto nařízení.
- 98 Vzhledem k úloze tohoto ustanovení v systému, který zřizuje uvedené nařízení, a k jeho účelu, jak vyplývají z předcházejících úvah, je třeba předání nejdůležitějších informací, jež jsou v tomto dokumentu obsaženy, příslušnému orgánu považovat za předání originálu nebo kopie tohoto dokumentu tomuto orgánu. Toto předání proto stačí k prokázání skutečnosti, že se žádost o mezinárodní ochranu považuje za podanou.
- 99 Tyto závěry závěr nelze zpochybnit argumentem, který vznesly německá vláda, vláda Spojeného království a Komise, podle kterého je třeba principiálně zohlednit odlišení mezi „učiněním“ a „podáním“ žádosti o mezinárodní ochranu, které vyplývá z článku 6 „směrnice o řízeních“.
- 100 Aniž je třeba v projednávané věci rozsah tohoto odlišení upřesnit, je totiž nutno předně konstatovat, že zkoumání pojmosloví, které je v tomto ohledu použito v různých aktech, které se týkají společného evropského azylového režimu, nevede k jednoznačnému závěru. Článek 18 odst. 1 nařízení Dublin III odkazuje v této souvislosti v několika jazykových verzích nejednotně na učinění a podání žádosti o mezinárodní ochranu, kdežto v jiných jazykových verzích odkazuje výlučně buď na učinění, nebo na podání takové žádosti. Stejně tak směrnice 2013/33 používá tyto výrazy v různých jazykových verzích čl. 6 odst. 1, čl. 14 odst. 2 a čl. 17 odst. 1 různě.
- 101 Dále, přestože čl. 6 odst. 4 „směrnice o řízeních“ a čl. 20 odst. 2 nařízení Dublin III vykazují značnou podobnost, nic to nemění na tom, že se tato ustanovení liší, mimo jiné v tom, že první z nich stanoví, že se zohlední dokument vyhotovený orgány, pouze pokud tak stanoví vnitrostátní právo. Mimoto čl. 6 odst. 4 „směrnice o řízeních“ uvádí, že je výjimkou z pravidla stanoveného v čl. 6 odst. 3 uvedené směrnice, přičemž tomuto pravidlu neodpovídá žádné ustanovení v nařízení Dublin III.
- 102 Konečně čl. 6 odst. 4 „směrnice o řízeních“ a čl. 20 odst. 2 nařízení Dublin III jsou součástí dvou odlišných řízení, která se vyznačují zvláštními požadavky a řídí se mimo jiné i stran lhůt odlišnými režimy, jak je stanoveno v čl. 31 odst. 3 „směrnice o řízeních“.
- 103 Vzhledem ke všem předchozím úvahám je třeba na pátou otázku odpovědět tak, že čl. 20 odst. 2 nařízení Dublin III musí být vykládán v tom smyslu, že se žádost o mezinárodní ochranu považuje za podanou v okamžiku, kdy orgán pověřený plněním povinností vyplývajících z tohoto nařízení obdrží písemný dokument, který je vyhotoven veřejným orgánem a potvrzuje, že státní příslušník třetí země projevil úmysl ucházet se o mezinárodní ochranu, a případně v okamžiku, kdy tento orgán obdržel pouze nejdůležitější informace, které jsou uvedeny v takovém dokumentu, ale nikoli jeho originál nebo kopii.

Ke třetí a šesté až osmé otázce

- 104 S ohledem na odpověď na ostatní otázky není namístě odpovídat na třetí, ani na šestou až osmou otázku.

K nákladům řízení

- 105 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 27 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, ve spojení s bodem 19 odůvodnění tohoto nařízení, musí být vykládán v tom smyslu, že se žadatel o mezinárodní ochranu může v rámci opravného prostředku proti rozhodnutí o svém přemístění dovolávat uplynutí lhůty stanovené v čl. 21 odst. 1 uvedeného nařízení, a to i tehdy, pokud je dožádáný členský stát připraven tohoto žadatele převzít.
- 2) Článek 21 odst. 1 nařízení č. 604/2013 musí být vykládán v tom smyslu, že žádost o převzetí nelze platně předložit po uplynutí více než tří měsíců od podání žádosti o mezinárodní ochranu, ačkoli byla prvně uvedená žádost předložena ve lhůtě dvou měsíců od nalezení shody v rámci systému Eurodac ve smyslu tohoto ustanovení.
- 3) Článek 20 odst. 2 nařízení č. 604/2013 musí být vykládán v tom smyslu, že se žádost o mezinárodní ochranu považuje za podanou v okamžiku, kdy orgán pověřený plněním povinností vyplývajících z tohoto nařízení obdrží písemný dokument, který je vyhotoven veřejným orgánem a potvrzuje, že státní příslušník třetí země projevil úmysl ucházet se o mezinárodní ochranu, a případně v okamžiku, kdy tento orgán obdržel pouze nejdůležitější informace, které jsou uvedeny v takovém dokumentu, ale nikoli jeho originál nebo kopii.

Podpisy.